

Sygn. akt. IV Ka 924/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2013r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział IV Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dorota Kropiewnicka (spr.)

Sędziowie SSO Agata Regulska

SSO Grzegorz Szepelak

Protokolant Artur Łukiańczyk

przy udziale T. F. Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2013r.

sprawy **L. Z. (1)**

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionych przez skazanego i jego obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia

z dnia 25 czerwca 2013 roku sygn. akt II K 52/13

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu dla Wrocławia – Śródmieścia do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt: IV Ka 924/13

UZASADNIENIE

W dniu 24 stycznia 2013 r. skazany **L. Z. (1)** wniósł o wydanie wobec niego wyroku łącznego i połączenie orzeczonych wobec niego kar jednostkowych z wykorzystaniem zasady pełnej absorpcji.

Orzekając w przedmiocie wniosku skazanego, **Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia** ustalił, że wobec skazanego wydano następujące wyroki jednostkowe:

I. Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 17 lutego 1997r. w sprawie II K 1596/95, za przestępstwo z art. 208 dkk popełnione w dniu 10 maja 1995r. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres 3 lat próby, zarządzonej następnie do wykonania postanowieniem tut. Sądu z dnia 15 października 1999r.;

II. Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 2 kwietnia 1998r. w sprawie II K 1450/96, za przestępstwo z art. 11§1 dkk w zw. z art. 208 dkk popełnione w dniu 19 maja 1996r. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres 3 lat próby, zarządzonej następnie do wykonania postanowieniem tut. Sądu z dnia 6 stycznia 1999r.;

III. Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 27 stycznia 1998r. w sprawie II K 24/97, za przestępstwo z art. 208 dkk popełnione w okresie od 24 stycznia 1996r. do 24 marca 1996r. na karę 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres 3 lat próby, zarządzonej następnie do wykonania postanowieniem tut. Sądu z dnia 5 października 1999r.;

IV. Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Krzyków z dnia 23 grudnia 1998r. w sprawie II K 1011/98, za przestępstwo z art. 13§1 kk w zw. z art. 279§1 kk popełnione w dniu 5 lipca 1998r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres 4 lat próby, zarządzonej następnie do wykonania postanowieniem tego Sądu z dnia 31 stycznia 2000r.;

V. Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 11 stycznia 2000r. w sprawie II K 201/99, za przestępstwo z art. 279§1 kk w zw. z art. 91§1 kk popełnione w okresie od 12 lutego do końca lutego 1999r. na karę 1 roku pozbawienia wolności;

VI. Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 15 marca 2000r. w sprawie II K 696/99, za przestępstwo z art. 279§1 kk w zw. z art. 91§1 kk popełnione w okresie od 1 do 27 stycznia 1999r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, z zaliczeniem okresu zatrzymania w dniu 27 stycznia 1999r.;

VII. Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 27 kwietnia 2000r. w sprawie II K 488/99, za przestępstwo z art. 279§1 kk w zw. z art. 91§1 kk popełnione w okresie sierpnia i września 1998r. od 12 lutego do końca lutego 1998r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, z zaliczeniem zatrzymania w dniu 10 lutego 1999r.;

VIII. Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 9 listopada 2000r. w sprawie II K 256/99, za przestępstwo z art. 279§1 kk w zw. z art. 64§1 kk popełnione w nocy 11 października 1999r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, z zaliczeniem na poczet kary okresu zatrzymania od 11 do 12 października 1999r.;

IX. Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej z dnia 3 grudnia 2009r. w sprawie XI K 848/09, za przestępstwo z art. 178a§1 kk popełnione w dniu 15 sierpnia 2009r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres 3 lat próby, zarządzonej następnie do wykonania postanowieniem tego Sądu z dnia 25 marca 2013r., z zaliczeniem na poczet kary okresu zatrzymania od 15 do 16 sierpnia 2009r. oraz 46 dni;

X. Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 9 lipca 2010r. w sprawie V K 801/10, za przestępstwo z art. 244 kk popełnione w dniu 27 kwietnia 2010r. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres 4 lat próby, zarządzonej następnie do wykonania postanowieniem tut. Sądu z dnia 10 stycznia 2013r.;

XI. Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 26 listopada 2010r. w sprawie II K 953/07, za przestępstwo z art. 279§1 kk popełnione w okresie od czerwca do 12 października 1997r. na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby, zarządzonej następnie do wykonania postanowieniem tut. Sądu z dnia 24 stycznia 2013r. (...);

XII. Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia z dnia 31 października 2012r. w sprawie II K 750/12 za przestępstwo z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w okresie od nieustalonego czasu do dnia 28 marca 2012r. na karę 1 roku pozbawienia wolności; za przestępstwo z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w okresie od stycznia 2012r. do 28 marca 2012r. na karę 1 roku pozbawienia wolności; za przestępstwo z art. 244 kk popełnione w dniu 1 lipca 2012r. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności; na podstawie art. 85kk i art. 86§1 kk wymierzającego karę łączną 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności z zaliczeniem okresu zatrzymania i tymczasowego aresztowania od 28 do 30 marca 2012r. oraz od 7 września do 31 października 2012r.

Sąd Rejonowy ustalił także, że kary opisane w pkt 1-3 zostały połączone wyrokiem łącznym tut. Sądu z dnia 19 października 2000r. w sprawie o sygn. akt II K 775/99 na karę łączną 2 lat pozbawienia wolności oraz kary opisane

w pkt 5-8 zostały połączone wyrokiem łącznym tut. Sądu z dnia 12 kwietnia 2001r. w sprawie o sygn. akt IIK 166/01 na karę łączną 3 lat pozbawienia wolności.

Przy takich ustaleniach faktycznych, Sąd Rejonowy dla Wrocławia- Śródmieścia:

I. rozwiązał węzeł kary łącznej orzeczonej wyrokiem tut. Sądu z dnia 12 kwietnia 2001r. w sprawie IIK 166/01 i na podstawie art. 569 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary opisane w punktach 4, 7 i 11 części wstępnej wyroku i wymierzył skazanemu L. Z. (2) karę łączną 4 (czterech) lat pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 569 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył wyroki opisane w punktach 5, 6 i 8 części wstępnej wyroku i wymierzył skazanemu L. Z. (2) karę łączną 3 (trzech) lat pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary łącznej w punkcie I. części dyspozytywnej wyroku zaliczył skazanemu okres jego zatrzymania w okresie od 14 do 16 października 1997r., w dniu 10 lutego 1999r. oraz okresy kar dotychczas odbytych z wyroków podlegających połączeniu;

IV. na podstawie art. 63 § 1 k.k. poczet orzeczonej kary łącznej w punkcie II. części dyspozytywnej wyroku zaliczył skazanemu okres jego zatrzymania i tymczasowego aresztowania w okresie: 27 stycznia 1999r., od 11 do 12 października 1999r. oraz okresy kar dotychczas odbytych z wyroków podlegających połączeniu;

V. na podstawie art. 572 k.p.k. postępowanie umorzył w pozostałym zakresie;

VI. pozostałe orzeczenia zawarte w połączonych wyrokach pozostawił do odrębnego wykonania;

VII. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych związanych z wydaniem wyroku łącznego zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł **obrońca skazanego**, który zarzucił Sądowi Rejonowemu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydanego orzeczenia, mający wpływ na jego treść, wyrażający się przyjęciem, że nie zachodzą przesłanki do zastosowania zasady pełnej absorpcji kary, w sytuacji gdy wystąpił wyrazisty związek rodzajowy, łączący poszczególne czyny, za które wymierzono uprzednio kary jednostkowe podlegające łączeniu, jak i niewątpliwa bliskość czasowa pomiędzy przedmiotowymi czynami, przy czym jednocześnie odnośnie osoby skazanego właściwy zakład karny wydał pozytywną opinię w zakresie prognozy penitencjarnej na dalsze odbywanie kary oraz w sytuacji, której właściwości i warunki osobiste skazanego, zwłaszcza postawa podczas odbywania kary pozbawienia wolności, resocjalizacja przemawiają za połączeniem orzeczonych kar jednostkowych przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji.

Wskazując na powyższe, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez połączenie skazanemu jednostkowych kar pozbawienia wolności z całkowitym uwzględnieniem zasady pełnej absorpcji, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Apelację od powyższego wyroku wniósł także **skazany**, który zarzucił Sądowi Rejonowemu obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 85 kk i art. 86 § 1 kk poprzez niezastosowanie wobec skazanego reguły pełnej absorpcji, a w konsekwencji orzeczenie wobec skazanego kar łącznych, które są niewspółmiernie surowe do okoliczności sprawy.

Wskazując na powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wywiedzione w sprawie apelacje skutkowały uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, jednak z zasadniczo innych przyczyn, niż zostały w nich podniesione. Sąd Rejonowy błędnie ustalił chronologię poszczególnych czynów zabronionych skazanego oraz chronologię wydawanych wobec niego wyroków jednostkowych, co skutkowało nieprawidłowym zastosowaniem reguł łączenia kar opisanych

w art. 85 kk. Jednocześnie Sąd Rejonowy naruszył prawomocność wydanego uprzednio wobec skazanego wyroku łącznego, łącząc kary jednostkowe, które zostały już wcześniej objęte węzłem kary łącznej. W konsekwencji zaskarżony wyrok przedstawiał się jako nieprawidłowy, co skutkowało jego uchycieniem i przekazaniem sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. Jednocześnie na obecnym etapie postępowania zarzuty podniesione przez obu skarżących, związane z oceną surowości orzeczonych wobec skazanego kar łącznych, nie mogły być poddane merytorycznej ocenie, bowiem orzekanie w tym zakresie uwarunkowane jest wcześniejszym prawidłowym rozstrzygnięciem w przedmiocie połączenia skazanemu poszczególnych kar jednostkowych.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że ustalając uprzednią karalność skazanego Sąd I instancji wyraźnie wskazał, że wydano wobec niego dwa wyroki łączne, a to:

(1) wyrok łączny Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Śródmieścia z dnia 19 października 2000 r. (sygn. akt: II K 775/99), który Sąd Okręgowy tytułował będzie w dalszej części uzasadnienia wyrokiem łącznym nr 1;

(2) wyrok łączny Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Śródmieścia z dnia 12 kwietnia 2001 r. (sygn. akt: II K 166/01), który Sąd Okręgowy tytułował będzie w dalszej części uzasadnienia wyrokiem łącznym nr 2.

Wyrokiem łącznym nr 1 orzeczono wobec skazanego **trzy kary łączne**, co było konsekwencją ustalenia, że przypisanych mu czynów zabronionych skazany dopuścił się w ramach trzech odrębnych zbiegów przestępstw. Z kolei wyrokiem łącznym nr 2 rozwiązano jedną z orzeczonych uprzednio kar łącznych (orzeczoną w pkt III części dyspozytywnej wyroku łącznego nr 1) i w to miejsce orzeczono wobec skazanego nową karę łączną. Tym samym prawomocne pozostały inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku łącznym nr 1, w szczególności orzeczenia dotyczące dwóch pozostałych kar łącznych.

Orzekając w przedmiocie wydania kolejnego wyroku łącznego, Sąd Rejonowy w pkt I części dyspozytywnej wyroku **rozwiązał jedynie węzeł kary łącznej orzeczonej wyrokiem łącznym nr 2**. Tym samym prawomocne pozostały rozstrzygnięcia zawarte w wyroku łącznym nr 1 dotyczące dwóch pozostałych kar łącznych. Miało to dla sprawy o tyle istotne znaczenie, że w aktualnie prowadzonym postępowaniu węzłem kary łącznej objęto m.in. karę orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Krzyków z dnia 23 grudnia 1998 r. w sprawie II K 1011/98, a więc skazanie które objęte jest prawomocną, nie rozwiązaną przez Sąd Rejonowy karą łączną orzeczoną w wyroku łącznym nr 1. Tym samym więc w obrocie prawnym pozostają dwa orzeczenia o karach łącznych obejmujące skazanie w sprawie II K 1011/98, a to orzeczenie o karze łącznej wydane uprzednio w sprawie II K 775/99 oraz orzeczenie o karze łącznej wydane w toku aktualnie prowadzonego postępowania. Oczywiście Sąd Okręgowy ma świadomość, że zgodnie z art. 575 § 1 kpk poprzedni wyrok łączny traci moc z chwilą wydania nowego wyroku (skutek w postaci uchycenia poprzedniego wyroku łącznego następuje więc z mocy prawa), jednak dotyczyć to może wyłącznie sytuacji, w których orzekający w sprawie Sąd był świadomy treści poprzedniego wyroku i badał zależności zachodzące pomiędzy poszczególnymi wydanymi wobec skazanego orzeczeniami. Skoro zaś Sąd Rejonowy w pkt I wyraźnie rozwiązał jedynie węzeł kary łącznej orzeczonej wyrokiem łącznym nr 2, w żaden sposób nie odnosząc się do treści wyroku łącznego nr 1, to wnosić z tego należy, że Sąd I instancji nie ustalił w sposób wnikliwy faktycznej podstawy rozstrzygnięcia, w całości pomijając brzmienie wydanego uprzednio wyroku łącznego nr 1. Miało to zresztą dalej idące konsekwencje. Sąd I instancji nie dostrzegł wszak, że wyrokiem łącznym nr 1 połączono skazanemu karę orzeczoną wskazanym wyżej wyrokiem wydanym w sprawie II K 1011/98 oraz kary orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Śródmieścia z dnia 29 stycznia 1999 r. (sygn. akt: II K 617/98) oraz z dnia 6 lipca 1999 r. (sygn. akt: II K 43/99). Ustalając obecnie podstawy do wydania kolejnego wyroku łącznego, Sąd Rejonowy w żaden sposób nie uwzględnił treści wyroków wydanych w sprawach II K 617/98 oraz II K 43/09. Orzeczeń tych nie wskazano nawet w części wstępnej wyroku łącznego, z czego wnosić należy, że Sąd Rejonowy skazania te całkowicie pominął. Tym samym nie ustalono, czy kary orzeczone tymi wyrokami mogłyby podlegać łączeniu z innymi orzeczonymi wobec skazanego karami jednostkowymi. Miało to zaś o tyle istotne znaczenie, że skoro kary te zostały połączone w ramach poprzednio wydanego wobec skazanego wyroku łącznego, to można z dużym prawdopodobieństwem założyć, że także obecnie mogłyby zachodzić podstawy do objęcia ich węzłem kary łącznej.

Niezależnie od powyższego podkreślić należy, że Sąd Rejonowy nieprawidłowo ustalił chronologię wydanych wobec skazanego wyroków jednostkowych, w konsekwencji czego poczynił błędne ustalenia w przedmiocie realnych zbiegów poszczególnych, popełnionych przez skazanego przestępstw. Wobec treści wydanych wobec skazanego wyroków nie budziło wątpliwości, że jako pierwszy wydany został wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Śródmieścia z dnia 17 lutego 1997 r. (sygn. akt: II K 1596/95). Przed wydaniem tego wyroku skazany popełnił czyny, za które został skazany wyrokami wydanymi w sprawach II K 1596/95, II K 1450/96 oraz II K 24/97. Jednocześnie jednak kary orzeczone ww. wyrokami zostały już połączone wyrokiem łącznym nr 1, co Sąd I instancji w pełni prawidłowo ustalił. W konsekwencji nie zachodziły obecnie żadne podstawy, by węzeł orzeczonej wówczas kary łącznej rozwiązywać. Niezasadne było jednak ustalenie Sądu Rejonowego, że kolejnym wydanym wobec skazanego wyrokiem jednostkowym był wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Krzyków z dnia 23 grudnia 1998 r. (sygn. akt: II K 1011/98). Wszak wcześniej wydano wobec skazanego wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Śródmieścia z dnia 27 stycznia 1998 r. (sygn. akt: II K 24/97). Ustalenie takie zmieniałoby granice czasowe ewentualnego zbiegu przestępstw, w szczególności w odniesieniu do czynu popełnionego przez skazanego w okresie od czerwca do 12 października 1997 r., za który został on skazany wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia- Śródmieścia z dnia 26 listopada 2010 r. (sygn. akt: II K 953/07). Karę orzeczoną tym wyrokiem Sąd Rejonowy objął węzłem kary łącznej, podczas gdy prawidłowe ustalenie chronologii poszczególnych wyroków jednostkowych mogłoby prowadzić do zasadniczo odmiennych ustaleń w przedmiocie zaistnienia przesłanek opisanych w art. 85 kk, a w konsekwencji w sposób zasadniczy wpływać na treść wydanego w sprawie wyroku.

Mając na uwadze wszystkie wskazane wyżej okoliczności, Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok uchylił i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

W ponownie przeprowadzonym postępowaniu Sąd I instancji wnikliwie ustali uprzednią karalność skazanego, w szczególności zapoznając się z treścią wydanych wobec niego wyroków Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia z dnia 29 stycznia 1999 r. (sygn. akt: II K 617/98) oraz z dnia 6 lipca 1999 r. (sygn. akt: II K 43/99). Jednocześnie Sąd I instancji ponownie przeanalizuje treść wydanych uprzednio wobec skazanego wyroków łącznych i jednoznacznie ustali, które z orzeczonych wobec niego kar łącznych podlegają rozwiązaniu. Dokonując wszechstronnych ustaleń faktycznych, Sąd Rejonowy ustali chronologię kolejnych czynów jednostkowych oraz wydawanych wyroków skazujących, następnie prawidłowo zastosuje normę art. 85 kk, wydając sprawiedliwy wyrok, który wszechstronnie i wnikliwie uzasadni.